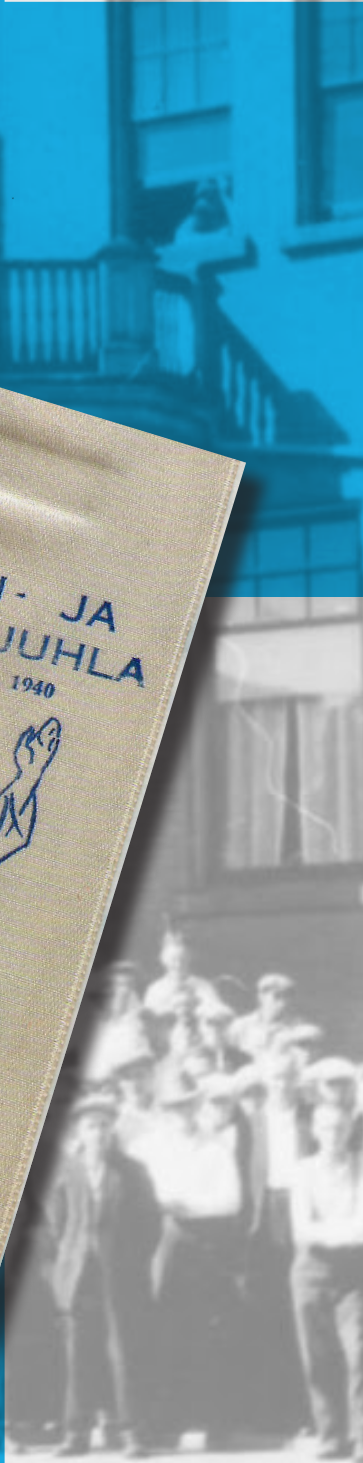
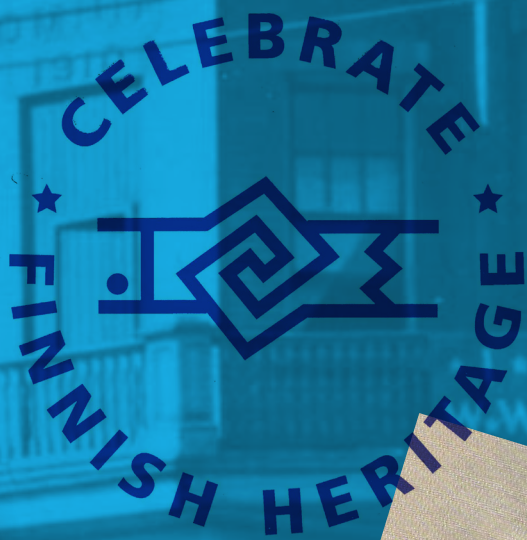


1971-2011  
Kanadan  
Suomalainen  
Kulttuuriliitto





# Kanadan Suomalainen Kulttuuriliitto

## –neljä ensimmäistä vuosikymmentä

Jos KSK:n historia aloitettaisiin Väinö Linnan tapaan, että alussa oli ”suo, kuokka ja Jussi,” niin on mentävä Talvisodan tunnelmiin ja Suomen hätään. Se johti aloitteeseen turkkuri Lempi Johnsonin saunassa pidetyssä palaverissa ja Sudburyn suomalaisten kesällä 1940 järjestämiin Laulu-, Urheilu ja Osuustoimintajuhliin, jonka tulot lähetettiin Suomeen. Juhlista muodostui kuuden Sudburyn vuoden jälkeen Ontarion suomalaiskeskusten vuotuinen tilaisuus Montrealin suomalaisten annettua pari kertaa hengähdystauon Sudburyn, Toronton, Port Arthur/Thunder Bayn, Sault Ste. Marien ja Timminsin suomalaisille seuratoiminta-aktivisteille.

Seuraavana vaiheena oli Kanadan Suomalaisten Suurjuhlien Keskustoiminnan perustaminen 1961 Sault Ste. Mariessa. LUO-juhlien nimeä oli myös virtaviivaistettu kaksi vuotta aikaisemmin osuustoiminta-aatteen edistämisen jäätyä syrjemmälle juhliä järjestettäessä. Keskustoimikunta edisti parhaansa mukaan Suurjuhlien sisältöä ja jatkuvuutta. Oli joskus kovan työn takana saada samat yhdistykset ja henkilöt ottamaan vastuu tästä tilaisuudesta, joka alkoi tuntua raskaalta velvollisuudeltakin suppealle piirille, joka kulloinkin työn teki. Oli jopa keskustelua juhlien järjestämisestä joka toinen vuosi.

Oli saatava laajempi organisaatio takaamaan tämän tilaisuuden jatkuminen, ja laajentaminen myös alueellisesti. Samalla oli tarpeen rakentaa kanadansuomalainen keskusliitto edustamaan suomalaisperäisiä asukkaita Kanadassa, jonka hallitus, Pierre Elliott Trudeaua johtama liberaalihallitus, oli vuonna 1971 omaksunut monikulttuurisuuden amerikkalaisen sulatuspatafilofian sijasta. Vaikka multikulttuurisuusaspekti liitettiin Kanadan ihmisoikeuksien peruskirjaan (Charter of Rights and Freedoms) vasta 1982 ja varsinainen monikulttuurisuuslaki vahvistettiin niinkin myöhään kuin 1988, jo 1970-luvun alkupuolella alettiin liittovaltion hallituksen toimesta tukea niin sanottujen perinnekielten ja etnisten tapojen säilyttämistä Kanadassa. Suomalainen epäpoliittinen keskusjärjestö ei kuitenkaan syntynyt varta vasten niveltämään suomalaisten toimintaa viralliseen monikulttuurisuuteen, vaikka se siihen soveltuikin.

Suurjuhlien keskusliiton puheenjohtajana kolme vuotta toiminut Mauri Jalava oli puhunut keskusjärjestön tarpeesta jo vuosia, toistakymmentä vuotta aikaisemmin. Thunder Bayn suomalaisen kirjakaupan omistaja Paavo Lehtonen kirjoitti asiasta Vapaassa Sanassa vakuuttavasti. Lehti itsekin oli julkaissut pääkirjoituksen asiasta. Niinpä sitten Windsorin suurjuhlien aikana Holiday Innissä 3.7. 1971 pidetyssä keskusliiton kokouksessa saatiin kaiken tämän alustuksen jälkeen suhteellisen helposti aikaan päätös, jonka mukaan ”Keskustoimikunta siirtää velvollisuutensa perustettavalle Kanadan Suomalaisen Kulttuuriliiton johtokunnalle luovuttamalla sen hallintaan arkistonsa ja Suurjuhlien Rahaston tietyin varauksin, joiden tarkoituksena on turvata juhlien jatkuvaisuus. Tässä mielessä Keskustoimikunta kokoontui 28.

heinäkuuta, 1971 ja kutsui kokoukseen KSK:n johtokunnan paikalliset jäsenet ottamaan osaa neuvonantotoimikuntana. Kokouksessa päätettiin suorittaa mainittu luovutus 15. elokuuta 1971.” (Ote Mauri Jalavan laatimasta keskusliiton toimintakertomuksesta heinä-elokuulta 1971)

Keskustoimikunnan kymmenes ja viimeinen johtokunta koostui näistä henkilöistä, jotka asuivat Torontossa:

Puheenjohtaja Mauri A. Jalava

Varapuheenjohtaja Unto Lehtinen

Sihteeri Per-Erik Boij

Rahastonhoitaja Urpo Wallin

Muut jäsenet Antto Ehlund, Mikko Peltomäki ja Iikka Simola.

Raili Mansikka oli sihteerinä 3.7. pidetyssä kokouksessa.

Windsorin juhlit, toiset järjestyksessä, saivat kiitosta ohjelmastaan, mutta yleisöä ei ollut tarpeeksi juhlien taloudellisen menestyksen takaamiseksi. Rahallinen tappio suurjuhlarahaston kannettavaksi oli yli 1000 dollaria, jota kavensi Suomi-Seuran heittäämä 450 dollarin ”pelastusrenkas” suurjuhlien pitämiseksi veden pinnalla.

KSK:lla oli kolmista juhlista tilisaatavia eli käytännössä se aloitti toimintansa velkaisena.

Liiton ensimmäisessä järjestäytymiskokouksessa puheenjohtajaksi valittiin Mauri Jalava, varapuheenjohtajaksi Erkki Kuutti, sihteeriksi Irina Ilmokari ja rahastonhoitajaksi Martti Hyhkö. Liitto perusti myös alustavan työvaliokunnan. Sen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Iikka Simola, Toronto, ja jäseniksi Ray Rinta, Vancouver, Ali Sadik-Ogli, Toronto, Mauri Kataila, Toronto ja Heimar Tuomisto, Thunder Bay. Myös sosiologinen toimikunta muodostettiin johtajanaan Ben Järvenpää.

Kuten näistä nimistä näkyy, tarkoituksena oli heti alusta pitäen laajentaa toiminta muihin provinseihin. Vain kaksi vuotta Windsorin juhlien jälkeen suurjuhlat pidettiin ensi kerran Vancouverissa ja sen jälkeen viisi muuta kertaa vuoden 2011 juhlat mukaanluettuna. Calgaryn suomalaisyhdistykset tulivat mukaan juhlaketjuun 1983. Liiton ensimmäisessä vuosikokouksessa, joka pidettiin joulukuun 2. 1972 Torontossa seuraavat perustajajäsenet jäivät pois johtokunnasta: Mauri Jalava, Martti Hyhkö, Mauri Kataila, Iikka Simola ja Ali Sadik-Ogli. Eronneiden tilalle valittiin Ben Järvenpää, Irina Ilmokari, Lauri Toiviainen, Sven Stadius ja Teuvo Pakkala. Samassa kokouksessa valittiin Montrealissa asuva Kuutti uudeksi puheenjohtajaksi, Pakkala varapuheenjohtajaksi, Ilmokari sihteeriksi ja Anja Kivinen rahastonhoitajaksi, mutta ilman johtokunnan jäsenyyttä.

Seuraavana päivänä kokoontui OISE:n eli Ontario Institute of Studies in Educationin rakennuksessa työvaliokunta, joka oli käytännöllisistä syistä valittu yksinomaan torontolaisista johtokunnan jäsenistä Ilmokari, Järvenpää, Pakkala, Stadius ja Toiviainen.

Joku voisi sanoa, että Mauri on työnsä tehnyt, Mauri saa mennä. Liiton näkyvin hahmo ja organisaattori Mauri Jalava päätti tosin itse jättää puheenjohtajan tehtävänsä palatakseen liiton johtoon uudelleen paljon myöhemmin.

Erytiskokouksessa 21. kesäkuuta 1973 esitteli liiton asianajaja, Suomen Toronton kunniapäällikkö James Worrall, Q.C. liiton toimiluvan, Letters Patent of Incorporation, jonka turvin liitto oli rekisteröity valtakunnalliseksi keskusjärjestöksi sekä kertoi, että englanniksi käännettyt säännöt täyttivät pienin muutoksin silloisen Kuluttaja- ja yhtiöasiainministeriön vaatimukset. The Department of Consumer and Corporate Affairs-ministeriö lakkautettiin ja organisointiin uudella tavalla 1993, mutta sen hyväksymät toimiluvat tietenkin pysyivät voimassa.

Liitto oli laillistettu ja valmis aloittamaan toimintansa suomalaisen kulttuurin edistämiseksi Kanadassa. Ensi töikseen se varasi Toronton Suomalaisesta Osuuskassasta (Osuuspankki -nimitystä se alkoi käyttää vasta 1974) kokoustilat ja ajat vähintään kerran kuussa pidettävää työvaliokunnan kokousta varten. Osuuskassa oli antanut Toronton Suomalaiselle Edistysliitolle kokoushuoneen nimellistä vuokraa vastaan useiden suomalaisten yhdistysten kokouksia varten. Työvaliokunta toimi vielä kaudella 1994-95, mutta kokoontuen harvemmin, neljästi vuodessa.

## **SÄÄNNÖT**

KSK:n toimintasääntöjen ytimessä ovat luonnollisesti toiminnan tavoitteet: Liitto toimii ei-poliittisena koordinoijana suomalaista etnistä alkuperää olevien yhdistysten, seurakuntien, klubien ja muiden yhteisöjen välillä sekä edistää suomalaista kulttuuria ja etnisiä tapoja Kanadassa.

Se tuo tunnetuksi myös Suomea ja suomalaista alkuperää olevia kanadalaisia Kanadassa sekä Kanadaa ja suomalaista etnistä ryhmää Suomessa.

Tarkoituksena on myös koordinoida suomalaisia kulttuurivierailuja Kanadassa.

Toiminta etujen ajajana oli hyvin tärkeä osa alkuperäisiä suunnitelmia. KSK:n on määrä edustaa suomalaista etnistä ryhmää muiden vähemmistökulttuurien parissa ja tarpeen vaatiessa tuoda suomalaisten mielipiteet Kanadan viranomaisten tietoon.

Suurjuhlia on tuettava aktiivisesti yhdessä paikallisten järjestäjien kanssa ja taattava juhlaperinteen jatkuminen. Päätoimiston kotikaupungiksi tuli alunperin Toronto, mutta vuosikokouksen päätöksellä se voidaan muuttaa muualle, samoin voi ”yhtiö” eli KSK perustaa muita toimistoja ja edustustoja muualle Kanadaan johtokunnan päätöksellä.

Liiton täysi, äänivaltainen jäsenyys on avoin kaikille suomalaista etnistä alkuperää oleville ei-poliittisille järjestöille, yhdistyksille, klubeille, seurakunnille ja muille yhteenliittymille. Kunniajäseniä voidaan kutsua liiton jäsenyyteen samoin muita yksityishenkilöitä, jotka haluavat tukea liiton tavoitteita, mutta heillä ei ole äänioikeutta.

Jokaisella jäsenmaksunsa maksaneella jäsenyhteisöllä on yksi ääni liiton vuotuisessa jäsenkokouksessa.

Laillisen kokouksen vähimmäisvaatimuksena on 10 jäsenen osallistuminen.

Johtokunta valitsee puheenjohtajansa ja varapuheenjohtajansa ja nimittää sihteerin, rahastonhoitajan ja muita virkailijoita, joiden ei tarvitse olla johtokunnan jäseniä, mutta joiden on kuuluttava johonkin jäsenjärjestöön.

Vuosikokous voidaan pitää missä tahansa 15 kuukauden sisällä edellisestä, mutta tavaksi on tullut, että se pidetään vuotuisten suurjuhlien yhteydessä kesällä.

Liiton sääntöjä tarkistettiin vuonna 1988 ja joitakin teknillisiä muutoksia tehtiin näihin nyt voimassa oleviin sääntöihin.



*KSK:n johtokuntaa ja työvaliokuntaa 1970-luvun lopulla: Vasemmalta seisomassa Ray Rinta, Vancouver, Lauri Toiviainen, Toronto, Erkki Kuutti, Montreal, Mauri Jalava Toronto/Ottawa, Auvo Peltola, Sudbury, Unto Lehtinen, Toronto, Pentti Jarvenpaa, Oshawa, Jorma Särkijärvi, Thunder Bay, istumassa Eila Montonen, sihteeri, Toronto, Pertti Kivimäki, puheenjohtaja, Toronto, Irina Ilmokari, Toronto ja Kusti Kaarlela, Sault Ste. Marie.*

## **TOIMINTA-AVUSTUKSET TIUKASSA**

KSK:lla on ollut vain kerran julkisia varoja normaaliin toimintaan, toimistokuluihin ja vastaaviin. Suomen opetusministeriö myönsi kolmen vuoden aikana 3500 dollarin suuruisen avustuksen 70-luvun loppupuoliskolla, mutta osa siitäkin oli merkitty projektirahoitukseen. Tämän tuen saannissa suurena apuna olivat työvaliokunnan jäsenenä toimineen professori Aarne Siiralan suhteet opetusministeriön kansainväliseen osastoon.

Kanadan hallituksen monikulttuuriasian sihteeristö hyväksyi anomuksia vain erilaisiin ohjelmiin, etnisten järjestöjen toimistokuluihin ei avustuksia myönnetty. KSK piti tiivistä yhteyttä sekä Ontarion että liittovaltion a.o. ministeriön ja monikulttuuriosastojen kanssa heti niiden perustamisesta lähtien tehdäkseen itseään tunnetuksi määrärahoista päättävien viranomaisten parissa. Vuonna 1976 oli työvaliokunnan jäsen Lauri

Toiviainen yhdessä liiton pyynnöstä yhdyshenkilöksi suostuneen tri Edward Laineen, Kanadan kansallisarkiston etnisten kokoelmien arkistonhoitajan kanssa esittelemässä KSK:ta paksun kansion kanssa Secretary of Staten Multiculturalism Directoraten virkamiesten ja päällikön puheilla sekä pohjoismaisten etnokulttuuriryhmien yhdysmiehen, neuvonantajien ja ministeriön PR-päällikön kanssa yhdessä ja erikseen. Asioista on helpompi keskustella henkilöiden kanssa, jotka on tavannut jo kahden kesken. KSK:lla oli melko hyvä menestys myöhempiä apuraha-anomuksia tehtäessä. Sama kierros oli tehty jo aikaisemmin Ben Järvenpään kanssa Ontarion kulttuuriministeriössä.

Liiton toimintaa aloitettaessa laarin pohjalla ei siis ollut jyviä eikä silloinen 10 dollarin vuotuinen jäsenmaksu jäsenjärjestöä kohden paljon auttanut. Periaatteena oli palvella suomalaisia jäsenyhdistyksiä, ei rahastaa niitä KSK:n ylläpitämiseksi joskin yhdet arpajaiset pidettiin vuonna 1974. KSK kierrätti myös joitakin suomalaisia elokuvia 1980-luvun alkupuolella suomalaispaikkakunnilla.

Johtokunnan ja työvaliokunnan jäsenet eivät saaneet kokous- tai muita palkkioita työstään, mutta matkakulut pyrittiin korvaamaan. Toimintaa tuki liittovaltion, Ontarion provinssin ja Suomen opetusministeriön ohessa erityisesti Suomi-Seura, joskus myös Toronton Suomalainen Osuuspankki ja Thunder Bayn Suomi Foundation. Liitto on auttanut jäsenjärjestöjään hakemaan avustuksia julkisista lähteistä tai tehnyt hakemuksia heidän puolestaan. Esimerkkinä voitaisiin mainita KSK:n avustuksella laadittu 10 000 dollarin apurahahakemus Torontossa toimivalle Suomalaiselle sosiaalipalvelulle. Kun Suomi-Seura ja opetusministeriö olivat saaneet valtion budjettiin määrärahoja ulkosuomalaisten yhdistysten rakennusprojekteihin, ministeriö valitsi KSK:n instanssiksi, joka tekee viralliset hakemukset kanadansuomalaisten hankkeiden rahoittamiseksi. Sen ansiosta Vancouverin Finlandia -klubi sai 57 000 dollaria toimitalonsa korjauksiin ja sisätoihin sekä uusiin palohälytyslaitteisiin.

## **SUOMEN KIELEN OPETTAJIEN KOULUTUS**

KSK:n tärkeimpiä hankkeita oli Suomen kielen opettajien seminaarien aloittaminen vuonna 1980. Suomen kielen iltakouluja ja koululautakuntien alaisiakin luokkia oli monilla paikkakunnilla Kanadassa. Opettajilla oli innostusta asiaan, mutta ei aina riittävästi opetusmateriaalia. Muutenkin he toimivat jossain määrin tyhjiössä, omin neuvoin parhaan kykynsä mukaan.

Thunder Bayn Lakehead -yliopiston suomen kielen lehtori, maisteri Maisa Martinin kanssa käydyissä keskusteluissa nousi esille kysymys tarpeesta opettaa myös opettajia, antaa heille tilaisuus vertailla kokemuksiaan kollegojensa kanssa ja saada Kanadan oloihin sovellettuja oppikirjoja ja opetusmateriaalia. KSK:n ylijäämistä löytyi varoja ensimmäisen, joskin suppean seminaarin järjestämiseksi Thunder Bayssä Maisa Martinin johdolla ja KSK:n johtokunnan jäsenen Jorma Särkijärven avulla. Seuraava seminaari pidettiin niinkään Kiitospäivän viikonloppuna Timmins-South Porcupinessa 1981 ja kolmannet KSK:n ja Toronton Suomen kielen koulun isännöiminä Torontossa 1982. Toronton seminaaria varten KSK onnistui saamaan yli 10 000 dollaria avustuksia Kanadan liittovaltion monikulttuuridirektooraatilta, Suomen opetusministeriöltä ja Suomi-Seuralta. Ne riittivät noin 40 osanottajien matkoihin ja kuluihin kokouspaikkakunnalla Lehtori Martin, joka teki uraauurtavaa työtä suunnitellessaan oppikirjasarjan niinkään KSK:n taloudellisen avun turvin, kertoi tästä vaiheesta näin.

”Perinnekielen opettajakoulutusta ei ole ollut tätä ennen suomen kielen eikä muunkaan perinnekielen opettajille, joskin ehdotuksia asiasta oli tehty Hamiltonissa pidetyssä poikkikulttuurisessa perinnekielten konferenssissa loppukevällä 1982.

Monilta opettajilta puuttuu muodollinen suomen kielen opettajakoulutus, joskin heidän suullinen kielitaitonsa on hyvä ja kanadalainen koulutus riittävä.

Aikaisempien seminaarien aikana tulivat osanottajat yksimielisesti tulokseen, että näitä seminaareja on jatkettava ja että ne ovat oleellisia suomen kielen opetuksen tehostamiseksi Kanadassa. Suomen kieli ei-indoeurooppalaisena kielenä tarjoaa sitäpaitsi uuden aspektin sen opiskelijoille ja parantaa opiskelijan yleistä kognitiivista kykyä.

Toronton 1982 seminaarin päätavoitteina oli auttaa yhteydenpitoa suomen kielen opettajien ja koulujen välillä kautta Kanadan ja antaa tilaisuus keskinäiseen informaation ja kokemusten vaihtoon sekä saada ideoita koulujen hallinnoimiseen ja rahoittamiseen.

Samalla oli tilaisuus tutustua uusimpiin tutkimustuloksiin kielenopetuksen alueella Suomessa.”

Kyseessä oli suomen kielen opetus vieraana kielenä, mikä on aivan toista kuin se suomen kielen opetus, jonka Suomessa koulunsa käyneet muistavat.

Uusinta opetusmateriaalia oli myös näytteillä ja tarjolla näissä pitkän viikonlopun tilaisuuksissa.

Opettajille jaettiin KSK:n puolesta myös kyselylomakkeet, joiden tuloksia analysoitiin seuraavia koulutustilaisuuksia suunniteltaessa. Solidaarisuudesta samanlaisissa oloissa toimivia amerikansuomalaisia suomen kielen opettajia kohtaan, kutsut oli lähetetty myös heille ja useita sikäläisiä opettajia saapuikin.

Seminaarien osittaisena seurauksena suomen kielen opettajat järjestäytyivät vuonna 1984 Kanadan suomen kielen opettajien liitoksi ja ottivat itse vastuun seminaarien järjestämisestä. Kuudes seminaari pidettiin Montrealissa 1985 ja seitsemäs Torontossa 1986. Viimeksimainitussa jaettiin asiantuntijat ja osanottajat intressiensä mukaisesti ryhmiin, eritasoisten lastenluokkien, aikuisluokkien opettajille ja koulujen hallinnosta vastaaville.

Silloin oli myös todettu, ettei missään muualla maailmassa toimiville 60 suomen kielen koulun opettajille ole tarjolla tällaista koulutustilaisuutta. KSK voi olla ylpeä pioneerityöstään tällä alueella.

### **Kampanja suomen kielen professuurin hyväksi**

Työvaliokunnan jäsen Silja Ikäheimonen-Lindgren oli laatinut vuoden 1985 vuosikokousta varten alustuksen säätiöpohjaisesta (Endowment Fund) suomen kielen professuurista kanadalaiseen yliopistoon, lähinnä Torontoon. Silloin keräystarve olisi ollut 1,2 miljoonaa dollaria. Hyvin sijoitettuna rahasto olisi tuottanut 250 000 dollaria korkoa ja sillä olisi katettu professorin palkka sekä hallinnolliset kulut. Säätiömuotoisella suomen kielen oppituolilla on se hyvä puoli, ettei se ole riippuvainen julkisesta hallinnosta ja budjettipolitiikasta.

Vuosikokouksessa hanke nähtiin liian vaativaksi ja päätös siitä lykättiin seuraavaan vuosikokoukseen.

Käytännössä KSK luopui ajamasta tätä hanketta, joka on edelleen vireillä ystävyysyhdistys Canadian Friends of Finlandin piirissä.

### **Teatteriseminaari ja muita koulutustilaisuuksia**

Vuonna 1977 KSK anoi ja sai monikulttuuriasioita hoitavalta virastolta määrärahan nelipäiväisen teatteriseminaarin järjestämistä varten kanadansuomalaisille teatteriohjaajille ja näyttelijöille. Seminaarin johtajaksi KSK kutsui professori Ritva Heikkilän Helsingin yliopistosta. Heikkilä toimi myös Kansallisteatteri dramaturgina ja häntä pidettiin maan arvostetuimpana teatteripedagogina, josta osoituksena myös arvonimi teatterineuvos. Tiivis eminaari pidettiin Finnish Social Clubin talolla Scarboroughissa ja käytännöllisissä asioissa KSK oli läheisessä yhteistyössä FSC:n näyttelijäin ja ohjaajien kuten Anja Karppisen, Esko Laakson, Raimo Kuparin ja Leena Petäjän kanssa. Osanottajia oli useista kanadansuomalaisista amatööriteattereista.

Muiden seminaarien tai kurssien joukossa oli seuratoiminnan johjaajille tarkoitettu koulutustilaisuus vuonna 1988, johon osallistui 25 yhdistystoiminnassa olevaa aktivistia eri puolilta maata.

Nuoriso-ohjaajien peruskurssit järjestettiin neljällä paikkakunnalla vuonna 1981

Sault Ste. Mariessa pidetyillä koulutuspäivillä Soossa elok. 1981 luennoitsijana oli SVUL:n liikunnanohjaaja Pauli Tuorila. Kusti Kaarlela oli KSK:n puolesta isäntänä tässä tilaisuudessa. Suomi-Seura kustansi Tuorilan matkan.

Neljä vuotta myöhemmin pidettiin niinkään Sault Ste. Mariessa Youth Forum –niminen tilaisuus seuraavan sukupolven edustajien saamiseksi mukaan KSK:n toimintaan. Tällainen nuorisopaneeli pidettiin myös Vancouverin suurjuhilla 1986. Sault Ste Marien Youth Forumin nimellä kutsutun tilaisuuden organisoijat KSK:n puolesta olivat Silja Ikäheimonen-Lindgren, Irina Ilmokari ja Kusti Kaarlela. Osanottajia oli 32 kun otetaan

laskuun myös Suomi-Seuran johtokunnan jäsen, Tampereen Aamulehden päätoimittaja Pertti Pesonen ja KSK:n johtokunnan jäsen Auvo Peltola. Nuorten mielipiteistä kokosi Ikäheimonen-Lindgren puhuvan, kriittisenkin raportin, jonka perimmäinen sanoma oli, että toisen polven kanadansuomalaiset, joille suomen kieli oli jäänyt lapsuusmuistojen joukkoon, ei tunne itseään kotoiseksi vanhempiensa ikäpolven tilaisuuksissa, kuten suurjuhlissa, joissa puhuttiin vain suomea.. Heillä pitäisi olla rinnakkaista toimintaa, koska kansantanssit, polkka ja jenkka ei heitä kiinnosta. Pesäpallokin, suomalainen baseball, voisi olla heidän mielestään jännittävä peli, jos joku olisi kääntänyt termit kuten ”väärä”, ”haava”, ”laiton”, ”ajolähtö”, ”palo”, ”jne. englanniksi ja koko kenttä tuomaria myöten käyttäisi niitä. Ehkä tämä suomalaislaji saataisiin 60-70-vuotiailta pelaajilta takaisin sinne minne se kuuluu eli nuorille kanadansuomalaisille, ainakin suurjuhlille.

Mieskuoropäivillä Torontossa vuonna 1985 pidettiin ensimmäisen kerran kuoronjohtajien seminaari SULASOL:in eli Suomen Laulajien ja Soittajien Liiton taiteellisen johtajan Sakari Hildenin, Uolevi Lassanderin ja Toronton Roman Toin luennoidessa Kanadan ja USA:n suomalaiskuorojen edustajille. KSK auttoi hakemalla rahoitusta jäsenyhdistykselleen Toronton Mieslaulajille ja oli edustettuna järjestelytoimikunnassa.

## **Sosiaalinen toiminta**

Jo 70-luvulla oli työvaliokunnan yhteyteen perustettu sosiaalinen jaosto, jota veti Ben Järvenpää, ammattimainen sosiaalityön asiantuntija ja tutkija Oshawasta. Hän kartoitti suomalaisten vanhusten tilannetta aikana, jolloin ei vielä ollut edes Ontarion hallituksen piirissä kiinnitetty huomiota siirtolaisina saapuneiden eläkeikäisten erityisongelmiin ja tarpeisiin. Järvenpää sai taloudellista tukea provinssin sosiaaliministeriöltä ja ministeriö sai nähdäkseen Järvenpään ansiokkaan tutkimuksen aiheesta. Järvenpään raportin tulokset auttoivat Toronton Suomi-Kodin ja mahdollisesti muidenkin suomalaisten vanhusten keskusten tilojen ja ohjelmien suunnittelussa.

KSK:n työvaliokunta päätti tutkia 1980-luvun puolivälissä Suomen valtion tekemiä vastavuoroisia sosiaaliturvasopimuksia eri maiden kanssa. Sopimusosapuolet välittäisivät muun muassa molempien maiden peruseläkkeet, Suomessa kansaneläkkeen ja Kanadassa OAS –eläkkeen ehdot täyttävälle eläkeläisille kummassakin maassa, Suomessa niille paluumuuttajille, jotka ovat Kanadan vanhuuseläkkeeseen oikeutettuja ja Kanadassa niille, jotka ovat saaneet oikeuden kansaneläkkeeseen, ennen Kanadaan muuttoa. Näitä sopimuksia ei ollut vielä 1984-85, jolloin KSK aloitteen teki, kovin monta olemassa. Kanadan hallituksessa palveli siihen aikaan ministeri Judy Erola, joka suhtautui myöntämielisesti hankkeeseen ja vei aloitteen sosiaaliministeri Monique Beginin tietoon. Seurasi sarja virkamiestason neuvotteluja ja sopimus tuli voimaan 1.helmikuuta 1988 eli varsin varhain kun Suomen ja USA:n välinen vastavuoroinen sosiaaliturvasopimus astui voimaan 1992 ja Suomen ja Australian välinen sopimus vasta heinäkuussa 2009. Suomen ja Quebecin välinen sosiaaliturvasopimus on kattavampi ja koskee myös terveydenhuoltoa ja sairausvakuutusta.

Kanadansuomalaisia eläkeläisiä avusti eläkehakemuksen teossa KSK:n uusi jäsen Toronton Suomalainen Sosiaalipalvelu sekä Osuuspankki, joka oli nimennyt henkilön eläkeneuvontaan ja hakemusten laatimista varten. Suomessa yhdyselininä ovat Eläketurvakeskus sekä Kela ja Kanadassa sosiaali- ja terveystieteiden toimeentuloturvaohjelmien jaoston kansainvälinen osasto (Income Security Programs Branch). Quebecin kanssa Suomi teki erillissopimuksen siksi, että Quebec on käyttänyt perustuslaissa provinssille suotua oikeutta irtautua liittovaltion työeläkejärjestelmästä ja laatia oma, Quebec Pension Planiksi kutsuttu työeläkejärjestelmä. Suomen kansaneläkkeen pohjaosan maksatus Kanadaan päättyi vuonna 2002, mutta suuri osa kanadansuomalaisista eläkeikäisistä nautti tästä edusta neljäntoista vuoden ajan.

## **KSK KANNUSTI JÄSENIÄÄN KULTTUURIPALKINNOILLA**

### **Sibelius-pysti**

Jo Erkki Kuutin puheenjohtajakaudella 70-luvulla alkoi KSK palkita musiikin tai muun kulttuurityön alueella aktiivisimmin toimineita suomalaisyhteisöjä tai yksityishenkilöitä palkinnoilla, jotka jaettiin tavallisesti



suurjuhlien päätöskonsertissa. Kuutti, silloinen SAS:n Kanadan alueen suhdetoimintapäällikkö, oli saanut lentoyhtiön lahjana kuvanveistäjä Kain Tapperilta tilatun pronssisen, nuorta Sibeliusta esittävän pystin, jonka alustassa oli tilaa voittajista kertoville laatoille. Kun tämä palkinto lomautettiin se sai lopullisen paikkansa Toronton Suomi-Kodin juhlasalissa. Oli pieni ihme, ettei arvokas palkinto saanut kolhuja sitä siirreltäessä kiireisesti juhlapaikoille ja sieltä voittaneille paikkakunnille. Pystin kanssa oli joskus hupaisikin tilanteita. Tämän kirjoittaja muistaa kuljettaneensa iltahämärissä tätä palkintoa auton etuistuimella. Ilta oli lämmin ja ikkunat avoinna. Liikennevaloilla kyseli viereisen auton kuljettaja ajo-ohjeita Sibeliuksen patsaalta, joka vain tuijotti tylästi eteenpäin.

### **Särkijärvi –plakaatti**

Thunder Bayssä toimiva aktiivinen johtokunnan jäsen Jorma Särkijärvi ja hänen vaimonsa Elma lahjoittivat suurikokoisen, kilven muotoisen plakaatin palkitakseen eri paikkakunnilla tapahtunutta suomalaista kulttuuritoimintaa. Se ei välttämättä liittynyt suurjuhliin eikä edes suomalaisiin yhdistyksiin, palkinto voitiin jakaa myös suomalaiselle yksityishenkilölle, muusikolle, muulle taiteilijalle tai ohjaajalle. Ensimmäisen kerran palkinto jaettiin Toronton juhlissa 1987. Päätöksen teki aina kolmihenkinen jury, jossa oli ainakin yksi KSK:n edustaja.



*Elma ja Jorma Särkijärven lahjoittama KSK:n kiertävä kulttuuripalkinto. Kuvassa Suomen kielen opettajain liiton puheenjohtaja Anneli Ylänkö, Hans Myrskog, Jorma ja Elma sekä KSK:n johtokunnan jäsen Veikko Kallio.*

### **YL:n tahtipuikko**

KSK perusti myös palkinnon kanadansuomalaisille mieskuoroille. Se on Ylioppilaslaulajien tahtipuikko, jollaisen YL lahjoitti sekä USA:n että Kanadan suomalaisille mieskuoroille jo 1949. Kun Kanadassa ei vielä silloin vakituksia mieskuoroja ollut, palkinto jaettiin muille kuoroille 50-luvun lopulle asti. Sen jälkeen tahtipuikko jäi konsuli Sven Stadiuksen haltuun eikä sitä palautettu YL:lle kuten alkuperäinen tarkoitus oli. Konsulin kuoltua 1977 hänen sukulaisensa lahjoittivat useita esineitä ja asiakirjoja Toronton Suomalaiselle Edistysliitolle, muun muassa tämän tahtipuikon. Teuvo Pakkala, joka oli sekä Edistysliiton että KSK:n johtokunnan jäsen, sai YL:ltä luvan tahtipuikon käyttöön, uuden ruusupuisen kotelon kanssa, KSK:n musiikkipalkinnoksi kymmenen vuoden ajan 1983-93.

## Vapaan Sanan kulttuuripalkinto

Uusin KSK:n palkinto on Vapaan Sanan kustantama kulttuuripalkinto suomalaista teatteria, musiikkia, kirjallisuutta tai muuta kulttuurityötä erityisesti edistäneelle yksityiselle kanadansuomalaiselle. Se on palkinto, jonka voittaja saa pitää, ei siis kiertopalkinto, kuten kaikki edelliset. Sekin jaetaan suurjuhlilla.



*FinnGrandFestin aloitteen tekijät Bob Selvala ja Mauri Jalava kuvattuna Timminsissa 1996.*

## YHTEISTYÖ FINNFEST USA:n KANSSA

FinnFestUSA eli Yhdysvaltain suomalaisten vuotuisten pääjuhlien organisoimiseksi perustettu yhdistys muodostettiin valmistelemaan vuoden 1983 festivaalia Minneapolisiin. Aloite kaikille amerikansuomalaisille tarkoitetusta festivaalista oli Suomi-Seuran toiminnanjohtajan Tauri Aaltion ajama idea. Robert W. (Bob) Selvä, Minneapolisisa syntynyt kolmannen sukupolven suomalainen järjestöaktivisti ja ikkunatehtaan johtaja osallistui Suomi-Seuran järjestämään kokoukseen 1982, jossa amerikansuomalaisia yhdistyksiä pyydettiin harkitsemaan vuotuisia valtakunnallisia kesäjuhlia. Hänestä tuli FinnFest USA:n ensimmäinen puheenjohtaja ja Minneapolisin juhlien tiedotusjohtaja.

Tämän festivaalin ohjelmasta löytyy paljon samaa kuin Kanadan suomalaisten suurjuhlista, mutta huomattavia erojakin oli, kuten englannin kielen käyttö juhlien pääkielenä sekä laaja luento-ohjelma. Yhdysvaltain lainsäädäntö ei tunne valtakunnallisia järjestöjä, joten FinnFestUSA on rekisteröitävä jokaisessa juhla järjestävässä osavaltiossa erikseen.

Kanadansuomalaiset ottivat mielellään osaa myös näihin juhliin. KSK:n johtokunnan jäsen Ray Rinta ehdotti lähempää yhteistyötä molempien tilaisuuksien järjestäjien kesken, jotta juhlalähtö pidettäisiin yhden viikon välein ja maantieteellisesti mahdollisimman lähellä toisiaan, jotta osanottajia saataisiin molempiin juhliin molemmista maista.

Selvä ja KSK:n edustaja Mauri Jalava keskustelivat vuonna 1996, Timminsissä suurjuhlissa vakavasti jo jonkin aikaa vireillä olleesta suunnitelmasta: yhteisistä juhlista, joita pidettäisiin vuoroin Kanadan ja USA:n puolella. Vuosittain oli pian vaihtumassa ja yhteiset juhlalähtöt katsottiin sopivaksi tavaksi juhlistaa samalla suomalaisen botanistin Pehr Kalmin matkaa Pohjois-Amerikkaan ja nimenomaan hänen käyntiään Niagarin putouksilla

1750, neljännesvuosisata aikaisemmin. Logistiset ongelmat olivat liian suuret koko juhlan viemiseksi Niagaralle eikä myöskään kakkosvaihtoehto, St. Catharines tullut kysymykseen. Lopulta siis päädyttiin Torontoon, josta ei kuitenkaan ollut kuin tunnin matka Niagaralle.



*KSK:n kutsuma neuvottelu Timminsin suurjuhlilla, jossa aiheena olivat muun muassa tulevat mantereenlaajuiset juhlalat. Etualalla vasemmalta Viola Lindala, Bob Selvala, Jaakko Lindala ja Pieter Sigmundt, taaempänä Leena Petäjä, Lauri Toiviainen, Elsie ja Henry Saloranta sekä Hans Myrskog.*

Juhlatoimikunta perustettiin molempien järjestöjen edustajista. Toronton North Yorkin Mel Lastmanin aukio oli paras vaihtoehto juhlien pääfoorumiksi. Monissa organisaatiotehtävissä kokemusta hankkinut KSK:n johtokunnan jäsen Hans Myrskog valittiin juh latoimikunnan puheenjohtajaksi.

Se oli mittavin tilaisuus, joka oli koskaan järjestetty KSK:n hallinnassa. FinnFest USA:n johtokunnan jäseniä oli työvaliokunnassa ja värväämässä ohjelmansuorittajia sekä yleisöä USA:n puolelta, mutta koko vaativa järjestelytyö noin miljoonan dollarin juhlabudjetin toteuttamiseksi oli suhteellisen pienen KSK-vetoisen paikallisen toimikunnan ja Toronton Suomalaisen Edistysliiton varassa. Ohjelmapäällikön vaativassa tehtävässä oli Leena Petäjä, sihteeri-rahastonhoitajan niinkään tuikitärkeää tehtävää hoitamaan oli saatu Elsie Jokinen, Kanadan Suomalaisen Järjestön puheenjohtaja. Järjestön edustaja oli myös musiikkiohjelmapäällikkö Paul Hietala. Tilaisuuden mittasuhteista kertoo, että ohjelmansuorittajia saapui 700 pelkästään Suomesta, vieraita oli noin 5000, joista 40 prosenttia Yhdysvalloista ja tuhannen verran Suomesta. Myös taloudellisesti juhlalat olivat onnistuneet, voittoa tuli jaettavaksi järjestäville seuroille, esiintyjille ja keskusliitoille 70,000 dollaria. Valitettavasti toinen idean isistä, Bob Selvälä ei ollut seuraamassa tapahtumia. Hän kuoli aivosyöpään huhtikuussa 2000.

Menestys Torontossa edellytti jatkoa. Seuraava FinnGrandFest pidettiin Marquettessa, Michiganissa 2005. Juhlien Puheenjohtajana toimi Pauline Kiltinen. Juhlien monipuolinen ohjelma houkutteli paikalle noin 6,000 vierasta. Kolmas FinnGrandFest pidettiin jälleen viisi vuotta myöhemmin, sillä kertaa Sault Ste. Mariessa Ontariossa kunniakonsuli Raimo Viitalan, myös KSK:n entisen puheenjohtajan, johtaessa järjestelyjä. Juhlavieraita paikalle saapui yli 3,000.

Toronton juhlien yhtenä historiallisena tapahtumana oli Mauri Jalavan laatima näyttely ja esitelmä Pehr Kalmista, suomalaisesta botanistista, joka oli kirjoittanut ensimmäisen tieteellisen tutkielman Niagaran putouksista. KSK oli perustanut Jalavan johtaman Kalm-komitean, jonka tehtäväksi tuli muun muassa saada aikaan Pehr Kalm –muistomerkki Ontarion sekä New Yorkin puolella oleviin Niagara Fallsin kaupunkeihin. Tätä ehdotusta ei ehditty toteuttaa ennen Jalavan kuolemaa keväällä 2004 ja se odottaa yhä toteutumistaan.

Mauri Jalavan muihin saavutuksiin KSK:n piirissä kuuluu hänen 80-luvulla laatimansa suurjuhlien käsikirja ”Suunnitelmista järjestelyihin,” joka on myös laadittu sähköiseen muotoon nykyisten suurjuhlakomiteoiden käyttöön. Jalava nimitettiin KSK:n kunniapuheenjohtajaksi 1994. Toinenkin kunniapuheenjohtaja liitolla on, Hans Myrskog sai nimityksen FinnGrandFestin Kanadan alueen kunniapuheenjohtajaksi.

## EDUSTUS OTTAWASSA JA SUOMESSA

KSK:n ja Kanadan monikulttuurisuuspolitiikan alku sattui samalle vuodelle, mikä oli puhdas yhteensattuma, mutta hyvä sellainen. Kanadan liittohallituksessa oli tarvetta tutkia etnistä kenttää ja nimittää virkamiehiä siihen tehtävään. Ja etnisissä keskusliitoissa kuten KSK:ssa oli taatusti tarvetta projektimäärärahoista. KSK tuli tutuksi kansalaisasiain ministeriön monikulttuuriosastossa.

KSK oli mukana myös etnistä keskusliittoa Canadian Ethnocultural Councilia perustettaessa, myöhemmin Bert Kivimäki, Mauri Jalava ja vielä Niilo Saari ottivat CEC:n presidenttineuvoston toimintaan samoin pari muuta KSK:n johtokunnan jäsentä, erityisesti Irina Ilmokari. Jalava ehdotti vuoden 1985 kokouksessa Cultural Heritage –komitean perustamista ja tuli saman tien tämän komitean puheenjohtajaksi. KSK valitsi myös suomalaisia toisen polven edustajia CEC:n nuorisokonferensseihin.

Tämän vuosituhannen alkuvuosien jälkeen KSK:n toiminta CEC:ssä on jäänyt vähiin ja liitto päätti myös luopua sen jäsenyydestä.

KSK:n alkuperäisistä tehtävistä Suomen edustaminen Kanadassa ja kanadansuomalaisten edustaminen Suomessa on tapahtunut suurelta osin Suomi-Seuran välityksellä. Kysymys suomalaisten esiintyjien, muusikoiden, teatterien, kuorojen ja Kanadan esiintymisten organisoinnista jäivät muutamaan kertaan, ellei suurjuhlia oteta huomioon, joskin KSK:lla on pitkään ollut yhdyshenkilö tätä tehtävää varten. Vuonna 1983 perustettu ystävyysseura Canadian Friends of Finland otti näiden vierailujen yhdyselimen roolin itselleen ja on hoitanut sitä varsin aktiivisesti.

## ARKISTOT

KSK:n arkisto on äskettäin avattu Ottawassa, Kanadan kansallisarkistossa, jonne Anna-Liisa Jalava on luovuttanut liiton arkistonhoitajaksi valitun kunniapuheenjohtajansa Mauri Jalavan kirjallisen jäämistön, mikä kattoi valtaosan KSK:n historiaa. Edellisillä puheenjohtajilla, johtokunnan jäsenillä, suurjuhlakomiteoiden jäsenillä ja kanadansuomalaisilla julkaisuilla on runsaasti dokumentteja, selostuksia, valokuvia ja muuta KSK:n toimintaan liittyvää materiaalia, joka myös kuuluisi KSK:n arkistoon.

Nykyisten sääntöjen mukaan arkistoon olisi toimitettava liiton toimintaan liittyvät pöytäkirjat ja muut dokumentit viiden vuoden välein. Kokoelmat ovat avoinna kaikille tutkijoille. Arkisto on nimeltään **Mauri Amiko Jalava Collection** ja materiaali on huolella luetteloitu. Siihen voi tutustua mainitulla nimellä internetissä.

## *Kommentteja*

*Keskusteluissa muutamien entisten puheenjohtajien kanssa, tuli vastaan joitakin ideoita, joita kannattaa pohtia. Raimo Viitala, FinnGrandFest 2010:n organisaation johtajana toiminut kunniakonsuli Sault Ste. Mariesta ehdotti laajaa, koko päivän kestäväää konferenssia, ennen suurjuhlia tai mahdollisesti jonain muunakin aikana, jossa kartoitettaisiin perusteellisesti KSK:n tulevaisuutta ja merkitystä tulevina vuosina ja vuosikymmeninä.*

*Sitä olisi tietysti valmisteltava etukäteen ja annettava aikaa alustajille puheenvuorojensa valmistamiseen. Niilo Saari, joka jäi tehtävästä pois 2004, näki tärkeäksi, että KSK:n kokoukset pidettäisiin kaksikielisinä, jotta suomea osaamaton kanadansuomalaisten enemmistö voisi niihin osallistua. Miten se käytännössä tapahtuisi, olisi tosin teknillinen ongelma. Toiseksi Saari, joka itse on toiminut pari kertaa CEC:n kokouksissa puheenjohtajana, toivoisi liiton palaavan Canadian Ethnocultural Councilin jäsenyyteen ja aktiiviksi edustajaksi.*

*Leena Petäjän puheenjohtajakaudella oli vielä toiminnassa nuorisokomitea. Nuorten mukaantulo on hänen mielestään niitä ikuisuuskyseksiä, joihin ei ole saatu ratkaisua. Ellei jotain asiassa saada aikaan, Kanadassa käy samoin kuin Yhdysvalloissa vuosikymmeniä sitten, tulee sukupolven, ehkä kahdenkin pituinen tauko.*

*Vanhempi polvi häviää kuvasta ja vasta toinen tai kolmas sukupolvi alkaa miettiä, miten alkaisi ilmaista suomalaista verenperintöään, Petäjä arvelee.*

*On myös ratkaisematta kysymys kaikkien suomalaisten keskusliitosta eli sellaisesta, jossa täysi jäsenyys olisi myös Kanadan Suomalaisella Järjestöllä. Vanhat asiakirjat kertovat, että jo vuonna 1965 Suurjuhlien Keskustoimikunta sai järjestöltä kirjeen, jossa pyydettiin oikeutta tulla mukaan esiintymään ja organisoimaan yhdessä suurjuhlia. Silloin se torjuttiin varsin tiukasti.*

*Suurjuhlien säännöt sallivat vain epäpoliittisten yhdistysten ja seurojen jäsenyyden, mikä käytännössä on tarkoittanut sitä, että vasemmistolainen Kanadan Suomalainen Järjestö alaosastoineen on poliittinen ja kaikki muut epäpoliittisia eli hyväksyttäviä.*

*Järjestön hyväksyminen jäseneksi oli esillä KSK:n työvaliokunnassa jo liiton ensimmäisenä vuosikymmenenä, vuosikokouksessakin 80-luvulla ja asialla oli lähes yhtä paljon tukijoita kuin vastustajiakin.*

*Vielä vuonna 1995 oli vuosikokous pyytänyt työvaliokuntaa keskustelemaan siitä, että tämä katto-organisaatio voitaisiin hyväksyä jäseneksi. Johtokunta äänesti neljä puolesta, kolme vastaan ja kaksi pidättyi vastaamasta. Enemmistö ei siis asiaa kannattanut silloinkaan. Mainittakoon, ettei järjestö tuohon aikaan hakenut jäsenyyttä, joten koko pohdiskelu oli hypoteettista. Samoin on tänään. Järjestön puheenjohtaja Elsie Jokinen, KSK:n kannatusjäsenenäkin jonkin aikaa toiminut vuoden 2000 festivaalin sihteeri-rahastonhoitaja ei näe, että hänen organisaatiollaan olisi enää tarvetta liittyä KSK:n jäseneksi, vaikka se tehtäisiin mahdolliseksi esimerkiksi poistamalla säännöistä sana epäpoliittinen. ”Eiköhän tämä yhteistyö toimisi parhaiten siten, että meidän jäsenistöömme kuuluvat lahjakkaat muusikot tai muut taiteilijat kutsuttaisiin esiintymään suurjuhlisiin,” puheenjohtaja Jokinen sanoi.*

Johtokunnan jäsen Hans Myrskog mainitsee suomalaisen perintömme ja kulttuurimme elinvoima on suurelta osalta riippuvainen vuotuisten tapahtumien järjestelyistä sekä suomalaisen yhteisömme niihin osallistumisesta. Suuret juhlat tai pienet juhlat, naapuriyhteisömme mukaan kutsuminen on olennainen edellytys juhlien onnistumiselle. Yhteiset juhlat aina nostattavat yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ja pitävät ystävyys- ja tuttavuussuhteet lämpiminä. Ja mikä tärkeintä suomalainen kulttuurimme ja perintömme säilyy vahvana ja hyvinvoivana. Jatkaa yhteisten kulttuurijuhlien järjestelyä yhdessä lähinaapuriemme kanssa, Amerikan suomalaisten kanssa sekä suomalaisten kanssa kautta maailman.

## **SUURJUHLAT/ GRAND FESTIVALS 1940-2011**

1940-45 Sudbury  
1946 Timmins  
1947 Port Arthur  
1948 Toronto  
1949 Sault Ste. Marie  
1950 Timmins  
1951 Sudbury  
1952 Port Arthur  
1953 Sudbury  
1954 Sault Ste. Marie  
1955 Toronto  
1956 Montreal  
1957 Windsor  
1958 Port Arthur  
1959 Timmins  
1960 Sudbury  
1961 Sault Ste. Marie  
1962 Toronto  
1963 Port Arthur  
1964 Sudbury  
1965 Timmins  
1966 Sault Ste. Marie  
1967 Montreal;  
1968 Toronto

1969 Port Arthur  
1970 Sudbury  
1971 Windsor  
1972 Sault Ste Marie (ensi kertaa KSK:n kontrollissa)  
1973 Vancouver  
1974 Toronto  
1975 Thunder Bay (Port Arthur ja Fort William oli yhdistetty)  
1976 Montreal  
1977 Sudbury  
1978 Sault Ste. Marie  
1979 Toronto  
1980 Vancouver  
1981 Thunder Bay  
1982 Timmins  
1983 Calgary  
1984 Sudbury  
1985 Sault Ste. Marie  
1986 Vancouver  
1987 Toronto  
1988 Thunder Bay  
1989 Sudbury  
1990 Timmins  
1991 Sault Ste. Marie  
1992 Vancouver  
1993 Toronto  
1994 Thunder Bay  
1995 Sudbury  
1996 Timmins  
1997 Sault Ste. Marie  
1998 Thunder Bay  
1999 Vancouver  
2000 Toronto FinnGrandFest (ensimmäiset yhdessä amerikansuomalaisten kanssa)  
2001 Sudbury  
2002 Calgary  
2003 Sault Ste. Marie  
2004 Timmins-South Porcupine  
2005 Marquette (toiset Finn Grand -festivaalit)  
2006 Thunder Bay  
2007 Sudbury  
2008 Toronto  
2009 Sudbury  
2010 Sault Ste. Marie (kolmannet Finn Grand –festivaalit)  
2011 Vancouver

### **KSK:n PUHEENJOHTAJAT/FCCF CHAIRPERSONS**

Mauri Jalava  
Erkki Kuutti  
Pertti (Bert) Kivimäki  
Lauri Toiviainen  
Mauri Jalava toistamiseen/ second term  
Iikka Simola  
Pieter Sigmundt  
Leena Petäjä  
Niilo Saari  
Margaret Kangas  
Raimo Viitala  
Kimmo Korvela  
Hans Myrskog

## FINNISH CANADIAN CULTURAL FEDERATION - FOUR FIRST DECADES

Like many Finnish babies in bygone days, the predecessor of the Finnish Canadian Cultural Federation was born in the sauna. The idea of a Finnish Song, Sports and Cooperative summer festival was first discussed during the sauna bath of Sudbury furrier Lempi Johnson in 1940. Finland had just survived its life and death struggle against the Red Army later titled the Finno-Russo Winter War of 1939-1940. The proceeds of the summer festival were sent to war-ravaged Finland. The feat was repeated six times in Sudbury and it created a tradition, which continued in Timmins in 1946 and moved to other Ontario Finnish communities and Montreal when the original object had become obsolete.

The steering committee to guarantee the continuation of this annual festival was found in 1961 in Sault Ste. Marie, two years after the name of the event was changed to the Finnish Canadian Grand Festival. As the 1970's approached there were some signs of weariness noticed among the usual organizers in Sudbury, Toronto, Port Arthur, Sault Ste. Marie, Timmins and Montreal. Even suggestions of having the event held every second summer were heard.

At the same time the proposals for a national Finnish Canadian umbrella organization grew louder. A few articles supporting this aim appeared in the Vapaa Sana newspaper.

So it was no surprise to the participants of the 41<sup>st</sup> Grand Festival that a meeting was called upon to form a new organization with the tentative title of the Finnish Canadian Cultural Federation. It happened and the instigators formed an advisory council to handle the various tasks needed to get the nascent organization going.

Its first chairman was Mauri Jalava who resigned after the first formal annual meeting of the 28 original member organization and handed the gavel to Erkki (Eric) Kuutti of Montreal in December 1972.

The tentative name became permanent in June 1973 as the FCCF received the Letters Patent and its by-laws approved by the Department of Consumer and Corporate Affairs.

Canada had adopted the policy of Multiculturalism in 1971 although the official Multiculturalism Act was ratified much later, in 1988. Establishing the Finnish national cultural organization at the same time was just a coincident but a good one.



*KSK oli melkein alusta pitäen mukana Suurjuhlien avajaismarssissa omien tunnustensa alla.*

The constitution of the FCCF states the objects and purpose as to act as a non-political coordinator between associations, congregations, clubs and other groups of Finnish ethnic background in Canada and to promote Finnish culture and ethnic customs.

At the same time it shall promote Finland and Finnish Canadians within Canada and the Finnish ethnic community in Finland.

FCCF should act as a coordinator in arranging Finnish cultural visits in Canada, and also bring the views of Canadians of Finnish origin, as the need arises, to the attention of Canadian authorities.

To support the Finnish Canadian Grand Festival in good coordination with the local organizing committee and endeavour toward continuation of these festivals is another important aim.

Full membership with voting rights is open to all Canadian non-political organizations, clubs and other groups of Finnish ethnic origin.

The Annual General Meeting has to be held within 15 months from the previous AGM and the quorum requires participation of at least 10 members.

One of the first tasks was to find permanent office space for the monthly meetings of the Executive Committee, which was provided free of charge by the Finnish Toronto Credit Union.

### **Seminars and campaigns**

Arguably the most important task for the Finnish cultural organization is to promote teaching Finnish language and keeping up with the constant development of the language.

FCCF thought it would be important to teach teachers of the various Finnish language Saturday schools, evening courses and programs supported financially by the School Boards in some communities.

The Executive Committee discussed the matter in 1980 with Maisa Martin, M.A., Lakehead University Finnish language lecturer. The teachers needed textbooks tailored for Canadians, other teaching aids, better and more streamlined teaching methods and standards. With a funding provided by the FCCF a modest training program was designed for a dozen or so teachers in Thunder Bay. The second one in Timmins in the following years was larger. In Toronto, also during the Thanksgiving weekend of 1982, some 40 teachers from Canada and the U.S. gathered in a quite professionally organized four day seminar funded by the Federal Government (Multicultural Directorate), Ministry of Education of Finland and the Finland Society of Helsinki, historically one of the largest organization for expats anywhere.

As the teachers decided to form an organization of their own in 1984 they took over the responsibility of running these events. The FCCF was lauded for its ground breaking work by the governments and other ethnic groups.

There were several similar short seminars including the Theatre Seminar in 1977 directed by Professor, and Dramaturg Ritva Heikkila, from the University of Helsinki, hosted by the FCCF and The Finnish Social Club Actors of Toronto.

Training sessions were also held for activity directors of Finnish Clubs, Sports associations and youth leaders. Not to forget its social responsibilities the FCCF formed a social committee to study the special needs and issues of Finnish Canadian pensioners.

The Executive Committee initiated the meetings that led into signing of the Reciprocal Social Security Agreement between Canada and Finland in February 1. 1988.

Large portion of the pension-aged Finns received the basic old age pension from Finland until 2002 and, correspondingly, Finnish Canadians and other Canadians who were receiving OAS in Canada continued receiving it after moving to Finland. Similar agreement was signed between Finland and the U.S. in 1992 and with Australia in 2009.

CFFC also awarded Finnish groups, choirs, artists and other individuals for their achievements with various trophies. The first rotating prize was a donation from the Scandinavian Airlines, a bronze bust of young Jean



Sibelius sculpted by Kain Tapper. Eric Kuutti, chairman during the seventies and the PR man for the airline in Canada was responsible for that award.

Elma and Jorma Sarkijarvi, long time board member from Thunder Bay and his wife donated a large wooden plaque to circulate for another ten years among recipients who always received this recognition at the closing concert of the Grand Festival.

A baton belonging originally to the University of Helsinki Student Union male choir and used in their concerts in the 1940's was another FCCF trophy for a male choir deemed to be most deserving by a three member jury. The latest one is a personal keepsake, a plaque donated by Vapaa Sana Press Ltd and granted to an individual who has been instrumental in advancing Finnish cultural activities during his lifetime or done his or her mark in the field of art in general.

## FINN GRAND FESTIVALS



After the Finnish American clubs and associations started to plan their nation-wide annual celebrations under the title FinnFestUSA in early 1980's, and held the first one in Minneapolis in 1983, it did not take very long before the organizers at the both sides of the border started to talk about getting together for a continental Finnish gathering. Mauri Jalava, the first chairman of the FCCF and Robert W. (Bob) Selvala, the first chairman of the FinnFestUSA sat down at the Timmins Finnish Grand Festival in 1996 to start planning for the first combined event in earnest. The idea, proposed by Jalava, was to hold the First FinnGrandFest at Niagara Falls in order to celebrate the 250<sup>th</sup> anniversary of the Finnish botanist Pehr Kalm's visit to Niagara, and also to start the new millennium in a grand style among the Finnish diaspora. Niagara was logistically not feasible, so the event was held in Toronto with Hans Myrskog, the present chair of the FCCF, heading the Organizing Committee. Unfortunately the other instigator, Bob Selvala, did not see the actual accomplishments. He died of brain cancer 14 weeks before the opening day of the festival.



FinnGrandFest with one million dollar budget, 300 local volunteers and uncounted hours of labor produced a most successful event FCCF ever administered together with local central organization, in this case the Toronto Finnish Advancement Association. It also succeeded financially.

FinnGrandFest was repeated five years later in Marquette, Michigan, headed by Pauline Kiltinen also close to the border. Outstanding program drew about 6,000 guests. The next FinnGrandFest was again five years later, then in Sault Ste Marie, Ontario with Raimo Viitala chairing the Organizing Committee. Over 3,000 visitors enjoyed the numerous events.

#### **WHAT NEXT?**

*These are just few glimpses of the FCCF history and activities. Many tasks have been accomplished, some have been shelved. And what about the future?*

*Raimo Viitala, former chairperson, is proposing an all-day conference among the Finnish Canadians on this subject. It could be held, perhaps, a day before the annual festival.*

*Another long-time member of the board and former chair, Leena Petaja warns that we may soon repeat the history of the U.S. Finnish groups if we don't find ways to involve the second generation into Finnish cultural activities. "When we are gone there could be a gap of one or even two generations before the next one starts exploring their ancestral heritage."*

*Obviously the language is a big issue. Bilingual meetings are cumbersome, changing into English is evitable. The only question is when.*

Long time Board Member and present Chair Hans Myrskog comments "The vitality of our Finnish culture and heritage is largely dependent on **annual (Finn-Focused) Finnish Clubs and Groups**" event planning and community gatherings. Whether on a large or small scale, inviting your neighbouring Finnish community participation is an integral part of any successful event. In fact, bringing groups together, helps to keep our sense of community and kinship vibrant and alive. Most importantly, this will keep our Finnish culture and heritage intact and prosperous. Do continue to plan joint cultural events with our neighbouring communities, across the country, through the United States and globally"

Finn Cultural Federation Board wants to thank Lauri Toiviainen for assembling the data for this history book

Cultural Federation wants to acknowledge and thank the Finnish Society for continuing support. Kulttuuriliitto haluaa kiittää Suomi Seuraa jatkuvasta tuesta.



EXPLORE, EXPERIENCE & CELEBRATE THE FINNISH HERITAGE!

TULE JUHLIMAAN JA KOKEMAAN SUOMALAISTA KULTTUURIA

# FINN GRAND FEST 2000

TORONTO



  
**JULY 13-16 2000**

**Finn Grand Fest 2000**  
 793 Eglington Ave. East, Box 2  
 Toronto, Ontario M9C 4R4 Canada  
 Call: 1-888-333-FINN or (416) 651-6465  
 Fax: (416) 651-6226  
 Email: info@finngrandfest.org  
 Web: www.finngrandfest.org

Presenta: Järj: Suomalainen Laki Ry, Suomalainen Ball Club, Suomen & Balaton Tanssi-Seuran Ohjelma, Helsinki City Folklori Group, Kakkolan Nuortoyhdistys, Myllyniemi, Duetto, Male choir of Lake Simcoe, Kakkolan Kakkolaiset, Tuomi Järvi, Merja Soiva, Minna Rindö, Pöytäseuranorkesteri, Rengasmies, Sepäälä, Joutsenki, Vanha Pöytäseura, Northern Light Ensemble, etc.

# FINN GRAND FEST 2010

CANADA - USA  
SAULT STE. MARIE, ONTARIO

*Naturally Finnish*

## Finnish Grand Festival

Sault Ste. Marie, Ontario, Canada

[finngrandfest2010.com](http://finngrandfest2010.com)  
 Experience Finnish Culture, Kinship and Folklore through the Generations.

**July 28 to August 1, 2010**  
 Mark the dates  
 Huomaa Päivämäärät



**Proposed Events:**

- Wife Carry
- Baseball
- Golf
- Theatre Play
- Gala Banquet
- Finnish Foods
- Boot Toss
- Folk Music
- Childrens' Programs
- Lectures
- Tori (Market)
- Spiritual events
- Arts & Crafts
- Special Events
- Dances

*just to name a few!*

**July 28 to August 1, 2010**  
**FINN GRAND FEST**  
**CANADA - USA**  
 SAULT STE. MARIE, ONTARIO  
*Naturally Finnish*  
[finngrandfest2010.com](http://finngrandfest2010.com)




# FINN GRAND FEST 2005

AUGUST 10-14, Marquette, MI



  
[www.finngrandfest2005.com](http://www.finngrandfest2005.com)

**Heritage Powers the Future**














*The Finnish Canadian Cultural Federation*

*1971-2011*

*[www.FinnsInCanada.org](http://www.FinnsInCanada.org)*